

**MEMORIA DAS ACTIVIDADES
REALIZADAS POLO
INSTITUTO DE MEDICINA
LEGAL DE GALICIA
2012**

ÍNDICE

INTRODUCCIÓN	3
MEMORIA DE ACTIVIDADES	4
SERVIZO DE PATOLOXÍA FORENSE	5
SERVIZO DE CLÍNICA MÉDICO-FORENSE	15

INTRODUCCIÓN

O instituto de Medicina Legal de Galicia, Imelga, concentra a pericia oficial médico legal, de psicoloxía e traballo social forense.

Estruturado en sete Subdireccións Territoriais: A Coruña, Ferrol, Lugo, Ourense, Pontevedra, Santiago de Compostela e Vigo. Toda a súa actividade organízase en torno a dous grandes servizos, o Servizo de Patoloxía Forense e o Servizo de Clínica Forense.

O Servizo de Patoloxía forense concentra a actividade relacionada coa investigación xudicial da morte. O seu campo propio de actuación é o da morte violenta e a sospeitosa de criminalidade.

No Servizo de Clínica forense, abarca todas as outras pericias médicas, psicolóxicas ou de traballo social que son demandadas por Xuíces, Tribunais e Fiscalía.

As pericias médicas no Servizo de Clínica, das que se encargan os médicos forenses, se poden dividir en dúas grandes áreas de competencia: as valoracións físicas e as psiquiátricas. Se ben en cada campo poden presentarse cuestións de toda índole, no primeiro grupo destacan as pericias sobre valoración de lesións, a violencia de xénero con dano físico, a determinación da idade e a de a capacidade laboral ou física; no campo da Psiquiatría forense a valoración en relación coa imputabilidade, a capacidade de obra, a violencia de xénero con dano psíquico, as diversas pericias en torno ós trastornos por dependencia e os internamentos psiquiátricos, concentran a maior parte do traballo.

Por último, a maior carga de traballo no campo da psicoloxía e do traballo social forense, concéntrase nos asuntos de familia, onde estes profesionais traballan de forma conxunta como equipos psicosociais.

Tamén se integran, xunto cun médico forense experto, nas unidades de valoración integral de violencia de xénero e actúan en colaboración cos médicos forenses, facilitando probas complementarias propias da súa materia profesional, cando así se lles solicita.

Os psicólogos forenses, teñen pericias específicas, que realizan de xeito independente, como a credibilidade da testemuña en menores abusados, ou a valoración do dano psicolóxico. As pericias exclusivas de traballo social son menos frecuentes, pero as veces solicítase, para un determinado caso.

MEMORIA DE ACTIVIDADES

Dende o 1 de xaneiro de 2012 ata o 31 de decembro de ese mesmo ano, sen incluír as actividades de psicoloxía e traballo social forense, foron atendidos no Instituto de Medicina Legal de Galicia, 42.036 casos en total: 1.830 casos no Servizo de Patoloxía Forense, e 40.206 casos no Servizo de Clínica Médico-Forense.

Na presentación das cifras relativas o Servizo de Clínica forense, decidiuse non incluír as relativas a psicoloxía e traballo social forense, mentres non se acade un sistema de recuento da carga de traballo nestes campos que sexa obxectivo e común.

Se comparamos estas cifras coas de anos anteriores, tamén retirando os números relativos á pericia psicolóxica e social, séguese vendo como se mantén o incremento da actividade pericial médico forense.

MEMORIA DO SERVIZO DE PATOLOXÍA FORENSE

Ó servizo de patoloxía forense reúne todas as pericias que teñen por obxecto coñecer a causa e a circunstancias da morte, nos casos de morte violenta ou sospeitosa de criminalidade.

Se ben isto é así, cada ano vanse incrementando o número de mortes claramente naturais que se derivan a investigación xudicial, por causas completamente distintas a sospeita de criminalidade.

A participación do médico forense na investigación xudicial da morte, tradúcese na práctica na realización do levantamento do cadáver e a posterior autopsia, así como na elaboración dos informes ligados a tales actividades.

Posteriormente realízanse todos os estudos complementarios que o médico forense estime oportunos, para aclarar a causa da morte e a súas circunstancias. Estes estudos poden recaer sobre órganos ou mostras biolóxicas, pero tamén sobre calquera elemento ou rastro atopado no cadáver.

Os laboratorios de referencia para estes estudos complementarios son os de o Instituto Nacional de Toxicoloxía e Ciencias Forenses (INTCF) de Madrid, e tamén se conta coa colaboración do Instituto de Medicina Legal “Luís Concheiro” da Universidade de Santiago de Compostela, sobre todo no que atinxe a probas toxicolóxicas.

Preséntase a continuación as cifras globais de intervencións do Servizo de Patoloxía forense, e tamén se mostra o traballo que se fai por Subdirección.

SERVIZO DE PATOLOXÍA FORENSE ANO 2012

Nº AUTOPSIAS REALIZADAS**1830****MORTE VIOLENTA**

ETIOLOXÍA MÉDICO LEGAL	HOMICIDA	22
	SUICIDA	364
	ACCIDENTAL	543
CAUSA DA MORTE	Asfixias mecánicas	340
	Intoxicacións	51
	Lesións por arma branca	14
	Lesións por arma de fogo	27
	Lesión eléctricas	3
	Lesións térmicas	21
	Reacción adversa a drogas de abuso (RADA)	30
Traumatismos	443	
TOTAL		929

MORTE NATURAL

IDADE	PERINATAL	6
	INFANTIL	5
	ADULTO	890
CAUSA DA MORTE	Patoloxía cardiovascular	681
	Patoloxía dixestiva	65
	Patoloxía endocrino-metabólica	9
	Patoloxía neurolóxica	26
	Patoloxía respiratoria	58
	Patoloxía xénito-urinaria	5
Outras	19	
INDETERMINADAS		38
TOTAL		901

**SERVIZO DE PATOLOXÍA FORENSE ANO 2012
A CORUÑA****Nº AUTOPSIAS REALIZADAS****413****MORTE VIOLENTA**

ETIOLOXÍA MÉDICO LEGAL	HOMICIDA	5
	SUICIDA	83
	ACCIDENTAL	93
CAUSA DA MORTE	Asfixias mecánicas	74
	Intoxicacións	8
	Lesións por arma branca	3
	Lesións por arma de fogo	6
	Lesión eléctrica	1
	Lesións térmicas	2
	Reacción adversa a drogas de abuso (RADA)	5
	Traumatismos	82
TOTAL		181

MORTE NATURAL

IDADE	PERINATAL	2
	INFANTIL	1
	ADULTO	229
CAUSA DA MORTE	Patoloxía cardiovascular	175
	Patoloxía dixestiva	18
	Patoloxía endocrino-metabólica	2
	Patoloxía neurolóxica	6
	Patoloxía respiratoria	13
	Patoloxía xénito-urinaria	2
	Outras	4
INDETERMINADAS		12
TOTAL		232

**SERVIZO DE PATOLOXÍA FORENSE ANO 2012
FERROL****Nº AUTOPSIAS REALIZADAS****103****MORTE VIOLENTA**

ETIOLOXÍA MÉDICO LEGAL	HOMICIDA	4
	SUICIDA	22
	ACCIDENTAL	26
CAUSA DA MORTE	Asfixias mecánicas	26
	Intoxicacións	0
	Lesións por arma branca	2
	Lesións por arma de fogo	2
	Lesión eléctrica	0
	Lesións térmicas	2
	Reacción adversa a drogas de abuso (RADA)	6
	Traumatismos	14
TOTAL		52

MORTE NATURAL

IDADE	PERINATAL	0
	INFANTIL	0
	ADULTO	51
CAUSA DA MORTE	Patoloxía cardiovascular	39
	Patoloxía dixestiva	7
	Patoloxía endocrino-metabólica	2
	Patoloxía neurolóxica	1
	Patoloxía respiratoria	2
	Patoloxía xénito-urinaria	0
	Outras	0
INDETERMINADAS		0
TOTAL		51

SERVIZO DE PATOLOXÍA FORENSE ANO 2012

LUGO

Nº AUTOPSIAS REALIZADAS**292****MORTE VIOLENTA**

ETIOLOXÍA MÉDICO LEGAL	HOMICIDA	3
	SUICIDA	55
	ACCIDENTAL	93
CAUSA DA MORTE		
	Asfixias mecánicas	55
	Intoxicacións	13
	Lesións por arma branca	3
	Lesións por arma de fogo	7
	Lesión eléctrica	0
	Lesións térmicas	6
	Reacción adversa a drogas de abuso (RADA)	6
	Traumatismos	61
TOTAL		151

MORTE NATURAL

IDADE	PERINATAL	1
	INFANTIL	1
	ADULTO	139
CAUSA DA MORTE		
	Patoloxía cardiovascular	110
	Patoloxía dixestiva	6
	Patoloxía endocrino-metabólica	3
	Patoloxía neurolóxica	4
	Patoloxía respiratoria	15
	Patoloxía xénito-urinaria	0
	Outras	1
INDETERMINADAS		2
TOTAL		141

SERVIZO DE PATOLOXÍA FORENSE ANO 2012
OURENSE

Nº AUTOPSIAS REALIZADAS

220

MORTE VIOLENTA

ETIOLOXÍA MÉDICO LEGAL	HOMICIDA	2
	SUICIDA	44
	ACCIDENTAL	76
CAUSA DA MORTE	Asfixias mecánicas	30
	Intoxicacións	4
	Lesións por arma branca	0
	Lesións por arma de fogo	5
	Lesión eléctricas	0
	Lesións térmicas	4
	Reacción adversa a drogas de abuso (RADA)	2
	Traumatismos	77
TOTAL		122

MORTE NATURAL

IDADE	PERINATAL	1
	INFANTIL	2
	ADULTO	95
CAUSA DA MORTE	Patoloxía cardiovascular	77
	Patoloxía dixestiva	2
	Patoloxía endocrino-metabólica	2
	Patoloxía neurolóxica	2
	Patoloxía respiratoria	3
	Patoloxía xénito-urinaria	0
	Outras	7
INDETERMINADAS		5
TOTAL		98

SERVIZO DE PATOLOXÍA FORENSE ANO 2012 PONTEVEDRA

Nº AUTOPSIAS REALIZADAS

186

MORTE VIOLENTA

ETIOLOXÍA MÉDICO LEGAL	HOMICIDA	3
	SUICIDA	31
	ACCIDENTAL	56
CAUSA DA MORTE	Asfixias mecánicas	36
	Intoxicacións	8
	Lesións por arma branca	2
	Lesións por arma de fogo	1
	Lesión eléctricas	1
	Lesións térmicas	0
	Reacción adversa a drogas de abuso (RADA)	6
	Traumatismos	36
TOTAL		90

MORTE NATURAL

IDADE	PERINATAL	0
	INFANTIL	0
	ADULTO	96
CAUSA DA MORTE	Patoloxía cardiovascular	68
	Patoloxía dixestiva	8
	Patoloxía endocrino-metabólica	0
	Patoloxía neurolóxica	5
	Patoloxía respiratoria	9
	Patoloxía xénito-urinaria	0
	Outras	2
INDETERMINADAS		4
TOTAL		96

SERVIZO DE PATOLOXÍA FORENSE ANO 2012 SANTIAGO DE COMPOSTELA

Nº AUTOPSIAS REALIZADAS

305

MORTE VIOLENTA

ETIOLOXÍA MÉDICO LEGAL	HOMICIDA	2
	SUICIDA	72
	ACCIDENTAL	105
CAUSA DA MORTE	Asfixias mecánicas	79
	Intoxicacións	8
	Lesións por arma branca	2
	Lesións por arma de fogo	4
	Lesión eléctricas	0
	Lesións térmicas	3
	Reacción adversa a drogas de abuso (RADA)	2
	Traumatismos	81
TOTAL		179

MORTE NATURAL

IDADE	PERINATAL	1
	INFANTIL	1
	ADULTO	124
CAUSA DA MORTE	Patoloxía cardiovascular	100
	Patoloxía dixestiva	9
	Patoloxía endocrino-metabólica	0
	Patoloxía neurolóxica	1
	Patoloxía respiratoria	7
	Patoloxía xénito-urinaria	0
	Outras	4
INDETERMINADAS		5
TOTAL		126

SERVIZO DE PATOLOXÍA FORENSE ANO 2012 VIGO

Nº AUTOPSIAS REALIZADAS

311

MORTE VIOLENTA

ETIOLOXÍA MÉDICO LEGAL	HOMICIDA	3
	SUICIDA	57
	ACCIDENTAL	94
CAUSA DA MORTE	Asfixias mecánicas	40
	Intoxicacións	10
	Lesións por arma branca	2
	Lesións por arma de fogo	2
	Lesión eléctricas	1
	Lesións térmicas	4
	Reacción adversa a drogas de abuso (RADA)	3
	Traumatismos	92
TOTAL		154

MORTE NATURAL

IDADE	PERINATAL	1
	INFANTIL	0
	ADULTO	156
CAUSA DA MORTE	Patoloxía cardiovascular	112
	Patoloxía dixestiva	15
	Patoloxía endocrino-metabólica	0
	Patoloxía neurolóxica	7
	Patoloxía respiratoria	9
	Patoloxía xénito-urinaria	3
	Outras	1
INDETERMINADAS		10
TOTAL		157

UNIDADE DE ANTROPOLOXÍA FORENSE

Dentro do Servizo de Patoloxía Forense creouse no ano 2006 a Unidade de Patoloxía Forense, cos seguintes fins:

- 1) Estudo Antropolóxico Forense de osos e restos humanos.
- 2) Colaboración antropolóxico forense nos levantamentos de cadáveres en avanzado estado de descomposición e de restos óseos en casos de interese criminal.
- 3) Aplicación de técnicas de esqueletización en casos de cadáveres en avanzado estado de descomposición sempre e cando existan fundadas razóns de interese criminal do caso.
- 4) Colaboración cos Patólogos Forenses na esqueletización de lesións óseas.
- 5) Colaboración cos Médicos Forenses que o soliciten nas valoracións de estimación da idade
- 6) Colaboración nos sucesos de múltiples vítimas mediante a aplicación de técnicas non rutinarias de identificación (antropolóxicas e odontolóxicas).
- 7) Colaboración na búsqueda de restos humanos enterrados ou ocultos.
- 8) Promoción da investigación e docencia no seu campo específico de actuación.

Dentro da actividade estritamente pericial, o ano 2012 leváronse a cabo 39 estudos de antropoloxía forense, cifras parecidas o ano anterior, pero moito maiores que nos anos precedentes. Cada vez de xeito mais habitual, os médicos forenses solicitan a participación de

Nº casos	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	3	3	12	22	14	35	39

SERVIZO DE CLÍNICA MÉDICO-FORENSE

Na presentación das cifras relativas o Servizo de Clínica forense, decidiuse non incluír as relativas a psicoloxía e traballo social forense, mentres non se acade un sistema de recuento da carga de traballo, nestes campos, que sexa obxectivo e común.

Inda sen ter en conta as cifras derivadas da actividade nestas áreas, o pasado ano dous mil doce a actividade pericial do Imelga na área de Clínica forense acadou a cifra de corenta e cinco mil cincuenta (40.050) pericias.

Se mantén, unha distribución na carga de traballo semellante ós anos anteriores, concentrándose a maior demanda de actividade pericial na área da valoración puramente física.

No campo da valoración física o maior número de pericias son as que teñen que ver coa valoración médico legal das lesións que se producen con ocasións de sucesos que poden determinar a intervención xudicial. A valoración das lesións nestes casos no só ten que ver coa taxación dos danos corporais sufridos pola persoa, se non que tamén se valora o mecanismo lesivo, o nexo casual e a necesidade de tratamento, cuestións de especial interese no ámbito penal. Tamén inclúese nesta área as pericias de determinación da idade, de especial importancia na identificación de menores indocumentados, e a determinacións da capacidade laboral ou física, con importancia na xurisdición social e tamén na penal.

No campo da psiquiatría forense son dous as pericias que máis se demandan. Unha no ámbito penal, que ten por obxecto a valoración xudicial da capacidade de culpa, da imputabilidade; e outra no ámbito civil, encamiñada a ditaminar e/ou limitar e acotar a capacidade de obra do suxeito obxecto do procedemento. As intervencións en canto a supervisión xudicial dos internamentos psiquiátricos involuntarios son moi frecuentes, pero estas actuacións cóntanse dentro das actividades do servizo de garda.

Por último, nesta área tamén se valoran o dano psíquico que pode sufrir as persoas vítimas de delitos, facendo un apartado individual para as vítimas de violencia de xénero.

A pericia en materia de psicoloxía e traballo social forense, centrase principalmente no ámbito civil ligado a cuestións de familia como a garda e custodia en divorcios contenciosos, pero cada vez e mais frecuente a súa intervención en outros campos e no ámbito penal, como auxilio do médico forense, quen pode pedirles probas complementarias propias da psicoloxía ou do traballo social; integrando os equipos de valoración integral de violencia de xénero; ou levando a cabo de forma independente as pericias que se lles demandan de forma directa e que inclúense de cheo no seu campo de competencia (informe social, credibilidade do testemuño de menores vítimas de abuso, dano psicolóxico, informe social etc.)

Nas seguintes táboas recóllese a actividade pericial en Clínica forense, por áreas e finalmente se mostra a carga de traballo no Servizo de Clínica forense por Subdirección e materia. Como xa se dixo ó principio decidiuse non incluír as cifras relativas a psicoloxía e traballo social forense

VALORACION DANO CORPORAL		27593
	TRÁFICOS	12.498
	AGRESIÓNS	11.061
	LABORAIS	1.025
	CASUAIS	375
	VIOLENCIA XÉNERO	669
	DETERM CAP. LABORAL Y/O FISICA	306
	DETERM.EDAD	40
	OUTROS	1.619
	TOTAIS:	27.593

PSIQUIATRÍA FORENSE		6107
	IMPUTABILIDADE	1.140
	INCAPACIDADE	2.869
	VIOLENCIA DE XÉNERO	485
	FAMILIA	53
	ESTUDIO DROGO. ART. 87	1.182
	OUTROS	378
	TOTAIS	6.107

OUTROS		6506
	SERVIZO DE GARDA	3396
	OUTRAS PERICIAS	114
	ASIST. XUIZOS RÁPIDOS	441
	ASIST. XUIZOS PROGRAMADOS	2555
	TOTAIS	6506

Dentro do apartado do servizo de garda inclúense as actuacións en internamentos psiquiátricos involuntarios, e as que se levan a cabo sobre os detidos e as que se dan no contexto dunha denuncia por abuso/agresión sexual.

Nesta última táboa reflíctese a distribución das distintas pericias en cada unha das sete Subdirección territoriais no que se organiza o Imelga. No apartado de outras pericias inclúense os internamentos psiquiátricos, as pericias en denuncias por abuso/agresión sexual e as que se fan en relación coas negligencias médicas.

SUBDIRECCIÓN	Valoración física	Psiquiatría forense	Outras pericias Médico legais
A Coruña	4054	1178	536
Ferrol	2751	320	272
Lugo	2876	749	340
Ourense	3218	810	132
Pontevedra	4227	729	390
Santiago	3156	752	726
Vigo	7311	1569	395